

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 41/2018
17.05.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., ... бр. ..., чији је пуномоћник Вијебор Гавриловић, адвокат из ..., ул. ... бр. ..., против туженог ББ из ..., ул. ... бр. ..., ради накнаде штете, вредност предмета спора 450.089.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4344/16 од 24.07.2017. године, у седници већа одржаној дана 17.05.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4344/16 од 24.07.2017. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Нишу П 624/2015 од 24.03.2016. године одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио обавезивање туженог да му на име накнаде штете плати износ од 450.089.000,00 динара са каматом на појединачне износе од одређеног датума доспелости до 25.12.2012. године по Закону о висини стопе затезне камате, а од 25.12. 2012. године до исплате по Закону о затезној камати. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 4344/16 од 24.07.2017. године одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права. Ревидент оспорава и утврђено чињенично стање у погледу оцене постојања узрочно последичне везе између радњи туженог и штете настале на имовини тужиоца.

Врховни касациони суд је испитао побијану другостепену пресуду у границама ревизијских разлога предвиђених одредбом члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 72/11... 55/14) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Предмет тужбеног захтева је накнада штете у износу од 450.089.000,00 динара. Тужилац исту потражује за период од раскида Уговора о купопродаји друштвеног капитала тужиоца као субјекта приватизације 30.06.2006. године, до враћања управљачких права 31.03.2012. године. Тужбени захтев је заснован на тврдњама да је тужени тужиоцу у том периоду, у ком је вршио функцију привременог заступника капитала, генералног директора и члана Управног одбора тужиоца, бројним штетним радњама и пропуштањима причинио штету у виду умањења имовине. Штету је причинио на тај начин што је утицао на смањење прихода тужиоца и смањење његовог капитала. У износу за који је у спорном периоду смањен капитал тужиоца, опредељен је тужбени захтев.

Према утврђеном чињеничном стању, између ВВ, као купца и Агенције за приватизацију, као продавца је 16.09.2003. године закључен Уговор о продаји и куповини друштвеног капитала субјекта приватизације АА. Агенција за приватизацију је 30.06.2006. године раскинула уговор због неиспуњења уговорних обавеза.

Одлуком Акцијског фонда Републике Србије од 28.07.2006. године тужени је именован за привременог заступника капитала тужиоца АА. По одлуци је управљао са 70% капитала субјекта приватизације који је пренет Акцијском фонду РС, а на основу обавештења Агенције од 30.06.2006. године о раскиду уговора. Тужени је био привремени заступник капитала тужиоца до 20.03.2012. године, затим в.д. генералног директора тужиоца у периоду од 22.08.2006. до 31.03.2012. године и члан Управног одбора тужиоца у периоду од 14.08.2006. до 20.03.2012. године.

У арбитражном поступку који је покренут пред Међународним арбитражним судом при Међународној трговинској комори, по иницијалном акту ВВ као тужиоца против Агенције за приватизацију РС и субјекта приватизације АА као тужених, донета је одлука којом је утврђено да је Уговор о продаји и куповини друштвеног капитала закључен 16.09.2003. године и даље на снази. Наложено је Агенцији за приватизацију и АА да признају извршење уговорних обавеза од стране друштва ВВ. Наложено им је и да испуне свој део уговорних обавеза, као и да изврше повраћај или преузму све неопходне мере како би се извршио повраћај 997.824 акција АА у корист тужиоца ВВ, које је исти стекао куповином удела у капиталу АА. Утврђено је да је ВВ у АА у периоду од 01.01.2004. до 31.12.2005. године инвестирао 5.637.003,00 долара, да је испунио све социјалне обавезе из уговора и извршио обавезу одржавања пословне активности према одредби чл. 8.3.5. Уговора. Утврђено је и да је ВВ обавезан да у АА инвестира додатних 3.362.997,00 долара како би испунио све обавезе предвиђене уговором. Наложено је Агенцији за приватизацију да на име накнаде штете настале неоправданим раскидом уговора исплати друштву ВВ износ од 3.000.000,00 евра са затезном каматом од 30.06.2006. године, као и износ од 1.000.000,00 долара на име неосновано наплаћене банкарске гаранције, у динарској противвредности са домицилном каматом од 07.03.2007. године до исплате.

Између Агенције за приватизацију, ВВ као купца и тужиоца, као субјекта приватизације су 27.01.2012. године закључене измене и допуне бр. 2 уговора о куповини и продаји друштвеног капитала. Изменама и допунама је призната коначна одлука Међународног арбитражног суда. Утврђено је да основни уговор остаје и на снази као и да се мења обавеза купца из члана 8. Основног уговора, тако што се

обавезује да на посебан рачун уплати износ од 3.362.997,00 долара за инвестиције у друштву.

Нижестепени судови су утврдили да је тужилац пре раскида уговора о купопродаји друштвеног капитала пословао са губитком. Укупне обавезе тужиоца пре раскида уговора су износиле 490.918.910,02 динара. Скупштина акционара тужиоца је у периоду након раскида уговора доносила одлуке о смањењу капитала због непостојања резерви из којих би се губитак могао покрити. Међутим, према становишту нижестепених судова и поред околности да се у периоду од 2006. до 2012. године у коме је тужени обављао дужност привременог заступника капитала и генералног директора тужиоца капитал друштва смањио за 6.813.452 евра, до овог умањења није дошло кривицом туженог. Не постоји узрочно-последична веза између поступања туженог и умањења основног капитала тужиоца. Тужени је за време док је обављао функцију привременог заступника капитала поступао по инструкцијама Акцијског фонда и Агенције за приватизацију, која је вршила надзор над његовим радом. Како тужилац није доказао узрочно-последичну везу између поступака туженог и насталог умањења капитала тужиоца, одбијен је тужбени захтев.

Према оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одбили тужбени захтев као неоснован.

Нижестепени судови су правилно закључили да у конкретном случају не постоји узрочно последична веза између поступања туженог и смањења капитала тужиоца у износу опредељеном тужбеним захтевом.

Неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Тужени је одлуком Акцијског фонда Републике Србије од 28.07.2006. године именован за привременог заступника капитала који је пренет Акцијском фонду након раскида уговора о продаји друштвеног капитала тужиоца као субјекта приватизације. Дужности заступника капитала прописују одредбе члана 41ђ Закона о приватизацији. Према одредби члана 41е овог Закона привремени заступник капитала одговара непосредно својом личном имовином за штету нанету субјекту приватизације, ако је до штете дошло намерно или крајњом непажњом. Тужени је капиталом управљао у име Акцијског фонда. Из наведених законских одредби не произлази објективна одговорност привременог заступника капитала за штету причињену субјекту приватизације. Законске одредбе предвиђају његову субјективну одговорност, која се заснива на намери или крајњој непажњи. Међутим, субјективна одговорност туженог за штету на имовини тужиоца није доказана.

Тужени је у спорном периоду спадао и у круг лица која имају посебне дужности према привредном друштву. Обављао је функцију директора и члана Управног одбора тужиоца. Одредбама Закона о привредним друштвима није успостављена објективна одговорност лица која имају дужност према друштву. Иста се не заснива на чињеници да имају одређено својство у друштву, већ је одговорност субјективна и заснива се на њиховој кривици. Да би тужени као одговорно лице имао обавезу да сноси накнаду штете, потребно је да је поступио супротно одредбама члана 32. Закона о привредним друштвима (Сл. гласник РС 125/04) односно члана 63. Закона о привредним друштвима (Сл. гласник 36/11, 99/11) и да је такво поступање представљало узрок последице у

виду умањења имовине привредног друштва која се манифестује као стварна штета. У конкретном случају, тужилац није доказао да постоји узрочно-последична веза између радњи, односно пропуштања туженог и насталог умањења имовине тужиоца. Тужени је поступао у име Акцијског фонда, а након престанка постојања Акцијског фонда, у име Агенције за приватизацију и по њеном налогу. Зато би за штету у конкретном случају евентуално одговарала Агенција за приватизацију по основу одговорности за штету коју причини њен орган у вршењу овлашћења, у складу са одредбом члана 172. Закона о облигационим односима.

Осталим ревизијским наводима указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа, што не представља ревизијски разлог из члана 407. Закона о парничном поступку. Зато ревизијски суд није овлашћен да их цени.

На основу изнетих разлога је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучено као у изреци.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић